Nr. 47. Kraków, Środa 10 października 1923. Rok I.

KURJER WIECZORNY

poświęcony sprawom ekonomicznym, giełdowym i politycznym

wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310

Prenumerata miesięczna bez odnoszenia 85 tys. Mkp, z odnoszeniem lub przesyłką pocztową 100 tys. Mkp. Cena numeru 5000 Mkp.

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy: Zwykłe 2.000 Mkp. Nadesłane 4.000 Mkp. Po kronice 5.000 Mkp. Na pierwszej stronie 6.000 Mkp. Ogłoszenia zamiejscowe 25% drożej.

Administracja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310

Ustawa o pełnomocnictwach dla Stresemanna uchwalona

Burzliwe posiedzenie Reichstagu — Przeciw akcji Stinnesa

Berlin, 10 października. Wczorajsze posiedzenie Reichstagu, na którem toczyła się dyskusja w sprawie ustawy o dyktatorskich pełnomocnictwach dla Stresemanna, miało przebieg bardzo burzliwy. — Ożywiona dyskusja toczyła się w sprawie samodzielnie przez Stinnesa podjętych z władzami okupacyjnemi rokowań. Komuniści i socjaliści atakowali ostro akcję Stinnesa, domagając się nawet rozpatrywania akcji Stinnesa ze stanowiska ingerencji w suwerenne prawa rządu, a nawet zamachu na suwerenność państwa. Chodziło zwłaszcza o propozycje Stinnesa w sprawie przedłużenia dnia pracy.

Po żywej wymianie zdań przyszło wreszcie do głosowania nad ustawą upełnomocniającą dla Stresemanna.

Nacjonaliści zażądali odesłania ustawy do komisji, chcąc w ten sposób uniemożliwić jej uchwalenie. Wniosek ten jednak odrzucony został znaczną większością, **poczem ustawę upełnomocniającą przyjęto w pierwszem czytaniu przeciw głosom nacjonalistów, komunistów i bawarskiej partji ludowej. Ustawę przyjęto również późną nocą w drugiem czytaniu.**

Trzecie i ostatnie czytanie ustawy odroczono do czwartku popołudnia.

Przypuszczają, iż Reichstag po uchwaleniu ustawy upełnomocniającej odroczy się, aż do przyszłego tygodnia, poczem zebrałby się jeszcze na dwa posiedzenia celem uchwalenia ustawy o zmianie czasu pracy. Po uchwaleniu tej ustawy Reichstag odroczy się na 6 do 8 tygodni.

Bawarja odrzuci ustawę upełnomocniającą

Berlin, 10 października. Przed próbnem głosowaniem nad ustawą upełnomocniającą, oświadczył obecny w Reichstagu przedstawiciel rządu bawarskiego, **iż rząd bawarski będzie musiał odrzucić ustawę o dyktaturze gabinetu Stresemanna.**

Kahr chce wprowadzić powszechną służbę wojskową

Wiedeń, 10 października. „Neue Fr. Presse" donosi z Monachium, że generalny komisarz Kahr w porozumieniu z rządem bawarskim pragnąłby **wprowadzić pewnego rodzaju powszechną jednoroczną służbę dla państwa**, którą w swym projekcie nazywa obowiązkowym rokiem pracy. Kahr uzasadnia ten projekt potrzebą przeciwdziałania powojennemu zaniedbaniu młodzieży niemieckiej.

Niemcy żądają definitywnej odpowiedzi w sprawie podjęcie pracy w Ruhrze

Berlin, 10 października. W czasie wczorajszego posiedzenia Reichstagu oświadczył minister Sollmann, iż rząd niemiecki polecił poselstwom niemieckim w Paryżu i Brukseli, **aby zażądały od rzeczowych rządów definitywnej odpowiedzi**, czy rządy te chcą pertraktować z Niemcami w sprawie podjęcia pracy w Zagłębiu Ruhry.

Poincare nie będzie konferować z rządem Stresemanna w sprawie podjęcia pracy

Paryż, 10 października. Poincare przyjmie dziś charge d'affaire niemieckiego, upoważnionego do zaoferowania rządowi francuskiemu udziału rządu Rzeszy w rokowaniach współdziałania w sprawie podjęcia pracy na terenie okupowanym. Havas dowiaduje się, że Poincare odrzuci tę propozycję, mając na względzie, że sojusznicy nie chcą prowadzić narad z temi samemi władzami, które organizowały bierny opór. Sojusznicy są natomiast skłonni do zawarcia bezpośrednio i grupami miejscowemi układów, mających na celu przywrócenie normalnych stosunków w zagłębiu Ruhr.

Stanowisko Belgji niezdecydowane

Wiedeń, 10 października. „Neue fr. Presse" donosi z Paryża: Propozycja niemiecka w sprawie utworzenia komisji niemiecko-francusko-belgijskiej celem przywrócenia normalnego toku życia gospodarczego w obsadzonem terytorjum nie mogła być wczoraj doręczona Poincaremu, ponieważ wyjechał on do Lotaryngji. Należy jednak przypuszczać, że pełnomocnik niemiecki najpóźniej dziś przedpołudniem uczyni odpowiedni krok u rządu francuskiego. Agencja Havasa donosi, że pełnomocnik niemiecki, wręczając notę niemiecką wyraził życzenie rządu niemieckiego współdziałania w podjęciu pracy w zagłębiu Ruhry, oraz gotowość rozpoczęcia ponownie dostaw węgla na rachunek reparacji. Minister Jaspar odpowiedział, że Belgja w sprawie inicjatywy niemieckiej wejdzie w kontakt z rządem francuskim, oraz że warunkiem wstępnym dla wszelkich rokowań z rządem niemieckim jest, aby Niemcy okazały swoją dobrą wolę czynami. Rząd niemiecki musi przedewszystkiem skłonić kolejarzy do podjęcia pracy i oświadczyć gotowość zapłacenia dostaw reparacyjnych dokonywanych przez wielki przemysł niemiecki. Dalej wytknął Jaspar, że strejkujący Niemcy jeszcze w ostatnim tygodniu otrzymywali wsparcia rządowe niemieckie, pełnomocnik niemiecki oświadczył, że idzie tu o wsparcia przejściowe. „Temps" zauważa w tej sprawie, że rząd niemiecki chce płacić, ale nie wiadomo, jak zagwarantuje swoje wypłaty dopóki waluta niemiecka nie jest uregulowana.

DYMISJA GENERALNEGO DYREKTORA KONCERNU STINNESA.

Berlin, 10 października. Generalny dyrektor koncernu Stinnesa Dr. Minoux wystąpił z firmy. Minoux uchodził ostatnio za kandydata do teki ministra finansów. Jak donosi „Telegrafen-Union" powodem ustąpienia Minoux'a były różnice poglądów ze Stinnesem na temat aktualnych zagadnień politycznych.

FANTASTYCZNE KURSA NA GIEŁDZIE BERLIŃSKIEJ.

Berlin, 10 października. W godzinach wieczornych zwyżka walut obcych na giełdzie berlińskiej przybrała potworne rozmiary. Dolar osiągnął kurs 2 miliardów, funty szterlingi 10 i pół do 11 miliardów.

Co było dzisiaj na giełdzie krakowskiej?

Kraków, 10 października

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek		AKCJE	Transakcje w tysiącach marek	
	dziś	9/X.		dziś	9/X.
P. T. H. I—V em.	110—95	170—150	Pezet		
„Impex"	2,75—2,45	3,—3,3	Strug		300—250
„Pharma" (B. Jawornicki)	170—165	200—170	Syndykat Kosz., Kraków		
Bracia Rolniccy I em.	70—65	68—53	**Tłuszcze Trzebinia**	**1075**	**1400**
„Polski Glob"	14		„Krakus" I—VI em.	250—235	295—275
C. Hartwig. Poznań			Porcelana Cmielów	370—350	445—400
Żegluga Polska	35—30	40—37	**Fabr. cukru w Chodorowie**	**1300—1145**	**1475—1420**
Zieleniewski I—IV em.	**3200-3800-3100**	**3900—3600**	Elektr. Siersza I—IV em.	90—75	95—90
Warsz. Parowozy I—III em.	120—110	145—126	Zakłady przem. „Ryngraf"		
H. Cegielski, Poznań I—IX	**185—150**	**230—205**	S. W. Niemojowski	160	180—160
„Potęga" Tow. huty żel.			Fabr. kapel. w Myślenicach		
„Lemiesz"			Bank Przemysłowy I-VIII	135—110	160—140
„Trzebinia" I—VI em.	190—185	220—205	Bank Hipoteczny		215
„Pocisk"			Bank Małopolski	260—230	275—250
Automotor			Ziemski Bank Kredyt.	47—45	65
Portland-Cem. Szczakowa			Powszechny Bank Kredyt.	35	33
Górka	**4000—3750**	**4400—4000**	Akc. Bank Związkowy I-IX		
Siersza	**2100—1950**	**2600—2150**	Bank Komercjalny I—IV		40
Tepege I—IV em.	**1050—1025**	**1200—1100**	Bank Kred. w Warszawie		
Polska Nafta	110—80	135—120	Bank Związ. Spółek Zarob.		575—525
Oikos					
„Pokucie" Naft. S. A. I em.	180	200			

Kraków, 10 października. Giełdę krakowską cechuje przeczulenie tak silne, jakiego niepodobna zaobserwować na innych giełdach polskich. W okresie haussy giełda krakowska wyprzedza potężnymi skokami wszystkie inne giełdy polskie, za pierwszym jednak podmuchem baissy staje się widownią popłochu, często niczem nieuzasadnionego. Jeżeli chodzi o rynek pieniężny, należy każdą paniczną zniżkę powitać sympatycznie. Gwałtowne zniżki kursów na rynku efektów są objawem wysoce niepożądanym, a nawet po części szkodliwym. O ile bowiem angażowanie się spekulacji na rynku pieniężnym jest wysoce szkodliwe, o tyle lokowanie wolnych kapitałów, zwłaszcza w papierach solidnych, jest ze wszech miar korzystnym objawem. Niejednokrotnie na tem miejscu wskazywaliśmy na brak proporcji pomiędzy istotną wartością pewnych kategorji efektów, a ich kursem giełdowym.

Zniżka w dniu dzisiejszym przybrała charakter zdecydowany i nietylko transakcje per kassa, ale również transakcje na ultimo były dokonywane po znacznie zniżkowych kursach.

O umotywowanie tak znacznego spadku kursów akcji dość trudno. Niewątpliwie katastrofalny wprost brak płynnej gotówki, spotęgowanej wstrzymaniem reeskontu weksli z jednej strony, a gwałtowny spadek obcych walut, przypisywany wpływowi pobytu p. Jounga w Polsce, z drugiej strony, zaciążyły decydująco na sytuacji na giełdzie efektów, których kursa spadają obecnie do poziomu, na jakiem utrzymywały się przed ostatnią haussą.

Szczególnie plastycznie uwidoczniła się zniżka w papierach nie notowanych oficjalnie, przy których dyferencje in minus dochodziły do 2 miljonów na akcji. Na pogiełdzie notowano: **Jaworzno 7000 do 6500, Gazy 8500—9500, Chybi 2000—1900, Len 265—250.**

W dewizach ujawniło się dalsze dość znaczne osłabienie.

Warszawska giełda pieniężna

Warszawa, 10 października. Waluty. Dolary Stanów Zjednoczonych 690.000, sprzedaż 686.000, kupno 684.000, frank złoty w kupnie 141.000.

Czeki. Belgja 39.000—35.000, sprzedaż 35.800 kupno 35.200, Berlin 0.000.2, sprzedaż 0.0002, Gdańsk 0.0002, sprzedaż 0.0002, Holandja 299.000—272.000, Londyn 3,500.000—3,150.000, sprzedaż 3,180.000, kupno 3,120.000, Nowy Jork 690.000, sprzedaż 960.000, kupno 684.000, Paryż 46.000—41.850, sprzedaż 42.250, kupno 41.400, Praga 21.750—20.700, Szwajcarja 139.000—124.000, sprzedaż 125.000, kupno 123.000, Wiedeń 10.98—9.80, sprzedaż 9.90, kupno 9.70, Włochy 34.800—31.400.

PO ZAMKNIĘCIU KRONIKI

KURSA WALUT I DEWIZ. Jak nas informują z banków krakowskich w dniu dzisiejszym dokonywano następujących obrotów: Nowy Jork 835.000, Paryż 52.000, Wiedeń 11750, Praga 24.500—24.750.

URZĄDZENIE MUZEUM WZORÓW PRZEZ ZARZĄD WSCHODNIO-CHIŃSKIEJ DROGI ŻELAZNEJ. Jak nas ze Związku Przemysł. zach. Małop. informują, Wydział Aprowizacyjny Wschodnio-chińskiej Drogi Żelaznej w czasie najbliższym przystępuje do zorganizowania muzeum w zakresie materiałów i artykułów, używanych przez Drogę. W muzeum tem będą rozmieszczone tak materjały, jak i artykuły, mające stać się przedmiotem zatargów ofertowych, oraz materjały przesłane przez firmy cudzoziemskie w celu zaznajomienia tut. sfer handlowo-przemysłowych z wytwórczością ich krajóww rodzinnych.

Przesłane wzory oraz materjały zostaną przez nas umieszczone w specjalnie w tym celu urządzonych „witrinach".

Tow. „Polzbyt" zapowiedziało już udział swój w wystawie i pragnie wystąpić jak najpoważniej w zakresie wytwórczości polskiej i prosi o pomoc przy uzyskaniu wzorów oraz materjałów, mogących służyć wystawie.

Tow. „Polzbyt" zwraca uwagę, że Droga Wschodnio-Chińska jest jednym z najpoważniejszych czynników ekonomicznych w rozwoju stosunków handlowych tak wewnętrznych, jak i zewnętrznych Dalekiego Wschodu i przyjęcie przez nas udziału w urządzanej przez nią wystawie dla naszej ekspanzji na Dalekim Wschodzie może mieć nader doniosłe znaczenie.

Z TEATRU

„Wicek i Wacek" Z. Przybylskiego.

Było to dawno. Byli ludzie, wielcy poczciwością serca, wierni w złej i dobrej doli, skorzy w niesieniu pomocy, uważający za hańbę niepłacenie długów i kochający ziemię, na której wyrośli. Były kobiety, które poza mężem, dziećmi i domem nie widziały świata i nie znały małżeńskich wieloboków (trójkąty już się przeżyły). Jeśli zaś zdarzył się zły człowiek, to był nim napewno Niemiec...

Dziś inaczej. Ale komedja Przybylskiego tętni jeszcze krwią i barwy jej nie spełzły, choć faktura sztuki trąci myszką. Jak dobre wino. Więc chwyta jeszcze za serce uczciwa bezradność i niezłomna duma Żymalskiego, cieszy przedzierzgnięcie się kipiących życiem i bujną lekkomyślnością „Wicka i Wacka" w zacnych i dojrzałych ludzi, bawi widok sąsiadów przy dzbanie wina, skromność staropanieńskiej Pauliny i niewinny podstęp panny, według niezawodnej recepty mamy, upuszczającej wachlarz dla zyskania tancerza.

Na scenie było rojno i gwarno, ale popisali się tylko p. Szubert (niezrównany Zabawnicki) i p. Kolman. Zamało pająkowatości rozwinął p. Ratschka, a pp. Solarski i Wesołowski, pełni zresztą temperamentu i młodości, zabardzo wypinali... spodnie i natrącali zlekka o „Królową Przedmieścia".

Ładnie i pomysłowo zaprojektował p. Szara tło sceny w I i IV akcie, przedstawiające tę ziemię, która była cichą bohaterką sztuki. Dekorator zrozumiał autora.

T.

GIEŁDY ZAGRANICZNE

Dzisiejsza giełda w Zurychu

Zurych, 10 października. **Otwarcie giełdy. Berlin 000.0004,5, Holandja 219 i pół, Nowy Jork 558,00, Londyn 25.41, Paryż 34.45, Medjolan 25.50, Praga 16.75, Budapeszt 0.03.04, Bukareszt 2.60, Belgrad 6.55, Sofia 5.45, Warszawa 00006, Wiedeń 0.0078 i trzy czwarte, austr. korona stemplowana 0.0079.**

Zurych, 10 października. Zamknięcie giełdy: Berlin 0.000.000.3, Holandja 219.60, Nowy Jork 558, Londyn 25.42, Paryż 34.30, Medjolan 25.50, Bruksela —, Praga 16.80, Budapeszt 0.0305, Bukareszt 2.60, Belgrad 6.55, Sofja 5.45, Warszawa 0.0005, Wiedeń 0.0078 3/4, Austr. korona stemplowana 0.0079.

Dzisiejsza giełda wiedeńska

Wiedeń, 10 października (tel. wł.) **Waluty:** Marka polska 0.00.7—0.008, marka niem. 0.0019, korony czeskie 2107 franki szwajc. 12600, francuskie 4265, funty ang. 320.700, dolary 70.560.

Dewizy: Warszawa 0.07.50—8.50, Berlin 0.0022, Praga 2125, Zurych 12715, Paryż 4312, Nowy Jork 70.935, Londyn 322500.

Dzisiejsza giełda berlińska

Berlin, 10 października. **Nowy Jork 2.967,362.500, Londyn 13,466,250.000, Paryż 181,545.000, Szwajcarja 528.675.000, Wiedeń 41.895 (za 1 koronę), Praga 89,775.000.**

Nowy Jork, 9 października. **Giełda pieniężna. Kurs dzienny 5 i jedna czwarta prc., przekaz na Londyn 455.50, przekaz na Londyn na 60 dni 452.25, przekaz na Paryż 609, przekaz na Amsterdam 39.29, przekaz na Kopenhagę 17.64, przekaz na Pragę 300, przekaz na Berlin w płaceniu 0.000.0007, w żądaniu 0.000.0006.**

Paryż, 9 października Weksle. Niemcy 000000 1.25, Ameryka 16.53 i pół, Belgja 84.90, Anglja 75.31 i pół, Holandja 650 i pół. Włochy 75.30, Szwajcarja 296 i pół, Hiszpanja 223 i trzy czwarte, Bukareszt 773, Sztokholm 437.

Londyn, 9 października. Weksle. Paryż 79.95, Belgja 88.70. Szwajcarja 25.44, Holandja 58 i pół, Nowy Jork 455,55, Hiszpanja 33.62, Włochy —, Niemcy 31 miljardów, Wiedeń 322.250, Bukareszt 985.

Praga, 9 października. Dewizy. Amsterdam 13.64, Berlin 000003 i jedna czwarta, Chrystiania 504, Kopenhaag 609, Sztokholm 918.50, Zurych 620, Londyn 156.60, Nowy Jork 34.50, Wiedeń 490.50.

Amsterdam, 9 października. Dewizy. Londyn 11.58 i jedna czwarta. Berlin 160 za 1 miljard, Paryż 15.42 i pół, Szwajcarja 45.55, Wiedeń 00025.90, Kopenhaga 44.70, Sztokholm 67.90, Chrystiania 39.90, Nowy Jork 254 i jedna czwarta, Bruksela 13.12 i pół Madryt 34.40, Włochy 11.50, Praga 760—765, Helsingfors 675—685.

Giełdy towarowe

Nowy Jork. Giełda metalowa. srebro zagraniczne 63 i pięć ósmych, miedź elektrolit. —, cyna 42.50, cynk 627, żelazo 23.25, blacha 5.62.

Giełda produktów: nafta w beczkach 15.40, nafta w tankach 5.50, nafta stand white 12.50, nafta credit balance 2.75, terpentyna 100, terpentyna savannah 59 i pół.

Giełda produktów spożywczych: kawa loko 11.00 na październik 8.90, na grudzień 8.28, na styczeń 8.05, na marzec 7.89, na maj 7.90, smalec 13.20, łój 8.00, olej bawełniany loko 11.00, olej bawełniany na październik 13.03, cukier centryfugowy 7.66.

Giełda zbożowa: pszenica czerwona zimowa loko 121 i trzy czwarte, pszenica twarda zimowa loko 124 i trzy czwarte, kukurudza loko 117 i trzy czwarte, mąka spring wheate clears 525—575, fracht zbożowy na kontynent 12 centów, fracht zbożowy do Anglji dwie szóste szylinga.

Nowy Jork, 9 października. Targ bawełny. Dowóz do portów Atlantyku i Golfu 61.000, dowóz wewnątrz kraju 36.000, wywóz do Anglji 2000, wywóz na kontynent —. Targ miejscowy middling 25.35.

Targ terminowy: październik 27.55, listopad 27.52, grudzień 27.50, styczeń 26.99, marzec 26.93, maj 26.93, lipiec 26.32, sierpień 25.75.

Londyn, 9 października. Giełda metalowa: Miedź za gotówkę 60 i jedia ósma, miedź za 3 miesiące 61 i jedna czwarta, miedź elektrolitowa 64 i pół do 65, miedź best select 63—65, miedź strongheots 94, cyna za gotówkę 206 i jedna ósma, cyna za 3 miesiące 202 i trzy ósme, ołów przy okazaniu 26 i pół, ołów późniejszy 25 i pięć ósmych, cynk przy okazaniu 32 i pół, cynk późniejszy 32 i jedna ósma. aluminium krajowe 115, aluminium zagraniczne 120, antymon 34 i pół do 35, blacha biała 23/1 i pół, rtęć 9 i jedna czwarta do 9 i pół, nikiel 135, nikiel na dostawę 135, wolfram 12 i pół, platyna 500, srebro 31 i siedm szesnastych, srebro 31 i jedna ósma, złoto 90/6.

Chicago, 9 października. Giełda zbożowa: pszenica na grudzień 107 i trzy czwarte, pszenica na maj 112 i 1 czwarta; kukurudza na grudzień 75 i 1 czwarta, kukurudza na maj 74; owies na grudzień 43 i 1 dziewiąta, owies na maj 45 i 1 ósma; żyto na grudzień 71, owies na maj 74 i pół.

Chicago, 9 października. Smalec na grudzień 1.200, smalec na maj 1127 i pół; słonina cena najn. 950, cena najwyższa 975; boczki wędzone 9.60; dowóz świń do Chicago 27.000 dowóz świń na zachód 21.000, świnie lekkie cena najniższa 720, cena najwyższa 795, świnie ciężkie cena najwyższa 800 cena najniższa 750.

Co słychać nowego?

100°/o podwyżka tytoniu i papierosów

wchodzi od jutra w życie

Dyrekcja państwowego monopolu tytoniowego komunikuje:

Począwszy od dnia 11 października 1923 r. ustanawia się następujący cennik detailicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych, wyprodukowanych w państwowych fabrykach:

Cygara: Havana 36.000 Mk. za 1 sztukę. Belweder 30.000. Wawel 25.000. Brytanica 23.000. Trabuco 20.000. Kuba 16.000. Portorico 12.000. Mieszane zagran. 11.000. Brazyl Virginia 10.000. Cigarillos 9.000.

Papierosy: Sfinks 5.400. Dames 5.000. Kalif 4.600. Egipskie 4.400. Klub 3.200. Sejmowe 3.000. Prezydent 3.000. Damskie 3.000. Farys 2.200. Pogoń 2.500. Sport 2.500 (za sztukę).

Tytonie do papierosów: Kir 5 miljonów Mk. za 1 kg. Ksanti 4 miljony 600 tys. Najprzedniejszy sułtański 4 miljony 200 tys. Najprzedniejszy macedoński 3 miljony 800 tys. Najprzedniejszy turecki 3 miljony. Przedni turecki 2 miljony 600 tys. Średni turecki 2 miljony 80 tys. Kresowy 1 miljon 520 tys.

Tytonie do fajki: Przedni fajkowy 960.000 mk. za 1 kg. Zwyczajny 720.000 mk.

Zapasy wyrobów tytoniowych oklejonych opaskami monopolowemi, jakie w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia znajdować się będą na składzie w prywatnych fabrykach wyrobów tytoniowych tudzież w fabrycznych składach tychże fabryk, podlegają dodatkowemu opodatkowaniu w wysokości różnicy między dotychczasową a nową ceną opasek monopolowych. Takiemu samemu opodatkowaniu podlegają zapasy opasek monopolowych w fabrykach.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z d. 11 października 1923 r.

Minister Skarbu: (—) Kucharski.

Osoby, które były świadkami zajścia w dniu 8/10 o godz. 3½ popoł. między policją a pewnym inwalidą raczą podać swój adres do Redakcji „Kurjera Wieczornego" pod J. K. 58 1—1

KRONIKA

JAK WYGLĄDAJĄ NOWE BANKNOTY PÓŁMILJONOWE. Pisma warszawskie przedstawiają następująco wygląd nowych półmiljonowych banknotów:

Przednia strona banknotu utrzymana jest w kolorze szaro-zielonym, odwrotna zaś w kolorze szarym.

Siatka przedniej strony banknotu ujęta w ramkę, utworzona jest ze skomplikowanych owalnych wiązań w kolorze szaro-zielonym.

Rysunek przedniej strony banknotu przedstawia pośrodku dużą rozetę giloszową, na której umieszczono w kolorze granatowym napis:

POLSKA KRAJOWA KASA
POŻYCZKOWA
PIĘĆSET TYSIĘCY MAREK
POLSKICH.

Państwo Polskie bierze na siebie odpowiedzialność za wymianę niniejszego biletu na przyszłą walutę polską według stosunku, który dla marek polskich uchwalą władze ustawodawcze.

Warszawa, dnia 30 sierpnia 1923 roku.

DYREKCJA POLSKIEJ KRAJOWEJ KASY
POŻYCZKOWEJ

Po lewej i prawej stronie tekstu znajdują się duże cyfry 500.000 na tle małych okrągłych rozet w kolorze granatowym, niżej numeracja siedmiocyfrowa z literą serji w kolorze ciemno-zielonym.

Rysunek odwrotnej strony banknotu obramowany jest ozdobną ramką.

Po środku banknotu na tle szarym znajduje się tarcza z godłem Państwa, nad nią z lewej strony napisy: POLSKA KRAOWA, z prawej KASA POŻYCZKOWA.

Po bokach tarczy znajdują się małe rozetki, pod niemi duże liczby 500,000 i napisy MAREK POLSKICH.

Na dole pod tarczą z godłem Państwa umieszczono tabliczkę z napisem: Kto podrabia lub fałszuje bilety Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, podlega karze ciężkiego więzienia.

PODNIESIENIE CENY OBIADÓW URZĘDOWYCH W WARSZAWIE. Cena obiadów urzędowych w restauracjach została podniesiona od wczoraj z 30 tys. na 40 tys. mkp.

ARESZTOWANIA: Wykosz Józef, lat 25 i Szczupak Franciszek, lat 24, obaj zatrudnieni w wojskowym Zakładzie mundurowym zostali przytrzymani pod zarzutem kradzieży fury węgla na szkodę pralni wojskowej. Meller Bernard, lat 19 i Katz Józef, lat 21 zostali przytrzymani pod zarzutem kradzieży magnetu automobilowego wartości 100.000.000 Mkp. na szkodę Hugona Tippera.

Nalepa Wojciech, lat 25 oraz Nalepa Józef, lat 31 zostali przytrzymani pod zarzutem kradzieży jednej fury węgla wagi 25 q na szkodę konsumu sądowego. Nalepowie bowiem w czasie, gdy nadszedł transport węgli dla konsumu sądowego na tut. dworcu kolejowym, zajechali z furą przed wóz pełen węgla, z którego naładowali pełną furę węgla i następnie węgle te sprzedali za kwotę 2,000.000 Mkp.

ZŁODZIEJE KRAKOWSCY NIE PRÓŻNUJĄ. Janowi Lisińskiemu skradziono z niezamkniętej stajni chomonto na konia wartości 2 miliony marek.

Do zamkniętego mieszkania Bronisławy Verständig przy ul. Dietlowskiej 63, włamali się niewyśledzeni dotychczas sprawcy około godziny 19-ej, tam dostali się do zamkniętej szafy, z której skradli znaczną ilość bizuterji wartości 1 miljard marek. Biżuterja ta znaczoną była stemplem szwedzkiem.

Ludwikowi Niedzielskiemu, zam. przy ul. Straszewskiego ol. 4 skradziono rower marki „Terapersiner" Nr 33652, czarno pomalowany, który chwilowo postawił przed sklepem Surowieckiego przy ul. Zwierzynieckiej.

W nocy z 8 na 9 bm. włamali się nieznani na razie sprawcy do zakładu kąpielowego w Swoszowicach, skąd skradli 120 prześcieradeł wartości 60 miljonów mkp. Prześcieradła te znaczone były pieczątką „Zakład kąpielowy Swoszowice".

Do antykwarni Karoliny Landsberger przy ul. św. Tomasza l. 18 włamano się w nocy z 9 na 10 bm., skąd skradziono jedne skrzypce ze smyczkiem, 5 mandolin, zegar stojący marmurowy, zegar marmurowy kwadratowy, zegar marmurowy koloru różowego, zegar metalowy czarny z dwoma figurkami, 3 cygaryniczki bursztynowe, wartości przeszło 27 miljonów mkp. oraz gotówkę około 2,500.0000 mkp.

OPERA I OPERETKA. Stanisław Bogucki, artysta opery warszawskiej wystąpi dziś i we środę 10 bm. gościnnie w operze Rossiniego „Cyrulik Sewilski". Partję Cyrulika odśpiewa poraz pierwszy w Krakowie Konstanty Kruglowski.

Z BAGATELI. Dziś po raz drugi grana będzie komedja Z. Przybylskiego p. t. „Wicek i Wacek", która wypełni repertuar Bagateli do końca b. tygodnia.

LEO SLEZAK, wszechświatowej sławy tenor bohaterski wystąpi w Krakowie tylko jeden raz, a to we środę 17 bm. Bilety są już do nabycia u J. Lipskiego, Sławkowska 8.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

REWIZJA ULG CELNYCH. Dnia 15 bm. odbędzie się posiedzenie kwartalne komitetu ulg celnych, na którem poddana będzie gruntownej rewizji dotychczasowa lista obowiązujących ulg celnych.

WYŻSZA SZKOŁA HANDLOWA. Minister Głąbiński złożył do sejmu projekt ustawy o przyznaniu wyższej szkole handlowej w Warszawie praw akademickich szkół państwowych.

O PRZYSPIESZENIE PRZEWŁASZCZENIA ZIEM. Min. reform rolnych rozesłało do podległych mu urzędów okólnik, zawiadamiający o zmianach administracyjnego załatwiania wszelkich przewłaszczeń ziemi. Obecnie przewłaszczenia te załatwiać będzie prezes okręgowego urzędu ziemskiego, jako I istancja. Należy zaznaczyć, że dotychczas pracę tę wykonywały komisje okręgowe ziemskie, które jednak nie wykonywały tych spraw w szybkim czasie.

PŁACE ROBOTNIKÓW ROLNYCH. Ministerstwo pracy i opieki społecznej doprowadziło do uzgodnienia stanowiska przedstawicieli pracodawców i pracowników rolnych w województwach b. Królestwa Kongresowego, w sprawie ustalenia sposobu obliczenia wynagrodzenia gotówkowego dla pracowników rolnych od 1-go października r. b. Na zasadzie obowiązującej umowy zbiorowej płaca robotników rolnych oblicza się na podstawie przeciętnej ceny zboża, przytem cenę tę ustalono poprzednio na390.000 mk. polskich za jeden centnar metryczny żyta. Cena ta okazała się zbyt niską tak w stosunku do obecnych cen zboża w handlu, jak i w stosunku do cen wyrobów przemysłowych pierwszej potrzeby życiowej. Ustalono wobec tego zgodnie, iż cena jednego metra żyta, stanowiąca podstawę obliczenia, będzie się równać odtąd od 25-go września 550.000 mk. polskich i wzrastać będzie proporcjonalnie wówczas, o ile cena w handlu wzrośnie ponad 10 procent.

NOWY CENNIK KAPELUSZY MĘSKICH, ustalony w porozumieniu z oddziałem walki z lichwą komisarjatu rządu w Warszawie i oparty na notowaniach oficjalnych kursów walut obcych, jest o 43 prc. wyższy od dawniejszego cennika z d. 29 września. Nowy cennik obowiązuje od 6 bm.

SUBSKRYPCJA POŻYCZKI ZŁOTEJ W NIEMCZECH wynosi dotychczas 144,224,186 marek złotych.

Z PRZEMYSŁU ŁOTEWSKIEGO. Łotewski urząd statystyczny donosi, że na Łotwie jest ogółem 1.019 zakładów przemysłu rolnego (435 w Inflantach, 233 w Kurlandji, 187 w Symgalji i 164 w Letgalji), w których pracuje 7000 robotników, czyli, że na jeden zakład przypada 7-iu robotników. Większość zakładów zajmuje się uprawą i młócką zboża. Młynów o charakterze przemysłowym jest 375, w których pracuje 233 robotników. W całej Łotwie znajduje się 677 młynów wodnych, (z których 93 nieczynnych), 438 wiatraków (136 nieczynnych) i 33 młyny parowe. Zakładów do obrabiania drzewa 140, zakładów do obrabiania wełny 59, gorzelni i browarów 41, zakładów garbarskich 26, zakładów do wyrabiania gliny, cementu i wapna 131. W 9-iu fabrykach papieru pracuje 1000 robotników. Oprócz tego zarejestrowano 42 kuźnie mechaniczne.

KREDYT TOWAROWY DLA LITWY. „Echo" kowieńskie donosi, że kilka firm szwedzkich ofiarowało Litwie kredyt towarowy w formie dostarczenia maszyn rolniczych, bydła rasowego, rozmaitych towarów i t. d. na 5 do 10 lat po 6 prc. rocznie.

PRODUKCJA CUKRU NA UKRAINIE. Na prawobrzeżu Ukrainy z 88 istniejących cukrowni ma funkcjonować w nadchodzącej kampanji 45, a na lewobrzeżu tylko 21. Na całej Ukrainie zasiano pod buraki w tym roku około 140 tysięcy dziesięcin. Licząc po 60 berkowców buraków z dziesięciny i 60 funtów cukru z berkowca, ogólna produkcja wyniosłaby 12 i pół miljona pudów. Mając na względzie, iż powyższy obrachunek jest czysto teoretyczny, sfery rządowe przypuszczają, że zapotrzebowanie w roku 1923—24 od 1 października 1923 r. do 1 października 1924 r. w ilości 20 miljonów pudów przewyższy w dwójnasób faktyczną produkcję krajową. Wobec tego Rosja będzie zmuszona importować znaczne ilości cukru z zagranicy.

URODZAJE WE FRANCJI. Według oficjalnego komunikatu, ogłoszonego przez Centralną Akademję Rolniczą, tegoroczne urodzaje we Francji były naogół nader zadawalające. Pod uprawą znajdowało się w roku bieżącym o 750.000 akrów więcej, niżeli w roku ubiegłym.

Z RYNKOW TOWAROWYCH

Po upływie pół miesiąca ceny towarów, podane ostatnim razem na tem miejscu (obecnie w nawiasach) uległy zmianom następującym:

Materjały włókniste ubraniowe — za metr — 1.800 tys. (1.500 tys.). Madepolam „90" cm — 86 tys. (73 tys.). Półpłótno 85 tys. (72 tys.). Silesia — 86 tys (75 tys.). Dymka atłas „80" — 80 tys. (68 tys.). Perkal „71" — 62 tys. (51 tys.). Obrusy bawełniane na 6 osób — za sztukę 400 tysięcy (330 tys.). Ręczniki waflowe — za pół tuzina — 600 tys. (450 tys.). Płócienkła koszulowe — za metr — 58 tys. (51 tys.). Krośniak pościel. — 65 tys. (53 tys.). Tyk wsypkowy „90" 75 tys. Baja 180 tys. (170 tys.). Cajg „75" — 90 tys. (80 tys.), „110" — 250 tys. (210 tys.).

Szewiot „95" — 120—190 tys. (105—165 tys.), „110" 230 do 350 tys. (205—300 tys.). Bluzkowe — 100—155 tys. (85—135 tys.).

Kamgarny — 1,200—1.800 tys. (900—1,300 tys.). Korty — 680 do 960 tys. (560—860 tys.). Bostony męskie — 1,200 do 1,900 tys. (950—1,400 tys.. damskie — 760—1,200 tys.). Gabardiny — 770 do 1.100 tys. (590—900 tys.). Sukna — 690 do 1 milj. (570 do 720 tys.). Velour paltowe — 1,100 do 1,300 (670—880 tys.). Chustki zimowe — za sztukę — 1,150—2milj. (960—1,400 tys.), jesienne — 800—1 milj. (650—850 tys.).

Nici zagraniczne 200 y. „10" — za gros — 3.105 tys. (2,454 tys.), „40" — 2,420 tys.); krajowe błyszcz. „10" 2.214 tys. (1,926 tys.), „40" — 1,697.400 (1,476 tys.); mat. „10" — 2,794.500 (2,430 tys.); „40" — 2.194.200 (1.908 tys.).

Pończochy dziecinne I. gat. — za tuzin — 800 tys. (740 tys.), II gat. — 750 tys. (570 tys.), III — 700 tys. 550 tys.), damskie „700" — 680 tys. (520 tys.), „240"— 770 tys. (615 tys.); skarpetki „805"—680 tys. (550 tys.), „301" — 800 tys. (625 tys.).

Sznurowadła taśmowe — za gros — 735 tys. (580 tys.). zwykłe — 462 tys. (390 tys.), tuzin par — za jedną czwartą ł. — 10—14 tys. (8—13 tys.).

Bawełna do cer. — za pudło — 90 tys. (70 tys.). do znacz. — 150 tys. (120 tys.), do rob. szyd. — 256 tys. (205 tys.).

PRZEGLĄD NAFTOWY

IMPORT PRODUKTÓW NAFTOWYCH W HOLANDJI. Według danych departamentu handlu St. Zjedn. A. P., import ropy i produktów naftowych w roku 19122 wynosił ogółem 499.958 ton, o wartości ogólnej 15,548.000 dol.

W porównaniu z rokiem poprzednim import wykazuje zwyżkę, gdyż w r. 1921 importowano do Holandji 433.136 ton, wartości 20,108.416 dol. (rok 1922 przyniósł, jak wiadomo zniżkę cen).

Import produktów naftowych wzrósł z 155.933 ton, wartości 7.325,457 dol. w roku 1921 do 170.808 ton, wartości 5,087.820 dol. w r. 1922 Stany Zjednoczone dostarczyły z tej ilości 156,598 ton (prawie 90 prc.).

Import oleju gazowego wynosił 203.845 ton (w r. 1921 — 152,486, z tego Meksyk dostarczył 83 prc. Benzyny — 46.886 ton (w roku 1921 — 38.863); z tego Stany Zjednoczone dostarczyły 10.735 ton. Indje angielskie 7,700 i Meksyk 7.250. Olejów smarowych — 24.755 ton (w r. 1921 — 19.378 ton) — z czego Stany Zjednoczone dostarczyły bezpośrednio lub przez Belgję — 84 prc.

Zniżkę wykazuje import: gazoliny 50,806 ton (w r. 1921 — 52.801 ton) dostarczonej w 90,1 prc. przez Stany Zjednoczone, i parafiny — 2 415 ton w r. 1921. do 2,018 ton w r. 1922.

ROZMAITOŚCI

ODWRÓT Z ATEN BAWARJI. Z Monachjum donoszą, iż z ogniska kultury malarstwa, artyści polscy, którzy przebywali tam na studjach, uciekają całemi gromadami. Drożyzna, panująca w Monachjum, uniemożliwia pobyt. Brak dotkliwy mieszkań i szalona drożyzna środków żywności, pobyt w akademji czynią niemożliwym. Cena litra mleka dochodzi tam do 50 tys. mk., obiad „głodowy" kosztuje 200 tys. Na najskromniejsze utrzymanie potrzeba dziś miljonów. Polska młodzież artystyczna, nie mogąc tam wyżyć nawet pomimo przewagi waluty polskiej, wynosi się przeważnie do Paryża i Florencji.

SKANDAL W STANACH ZJEDNOCZONYCH. — Dwóch znanych gentlemanów zostało oskarżonych o oszustwo w New Jorku. Sprawa ta wywołała ogromne zdumienie w wyższem towarzystwie, do którego młodzieńcy należeli. Są to: Robert Franke, syn wiceprezydenta i skarbnik fundacji Carnegiego, oraz William Marc Avoy, syn leadera demokracji New Jorku i siostrzeniec jednego z dziewięciu sędziów najwyższego sądu.

Ci dwaj młodzi ludzie są oskarżeni o usiłowanie sprzedania znacznej ilości skradzionych walorów i banknotów. Kradzież została popełniona w jednym z towarzystw asekuracyjnych w Cincinatti. Franka, który jest studentem uniwersytetu Producetou i członkiem wielu klubów arystokratycznych, został prowizorycznie uwolniony za kaucją 10.000 dolarów.

REPERTUAR

—o—

TEATR MIEJSKI (początek o godzinie 7 1/2)

Środa: „Grochowy wieniec".
Czwartek: po poł. „Grochowy wieniec", wieczór: „Złoty wiek rycerstwa".

BAGATELA (początek o godzinie 8-mej)

Środa: „Wicek i Wacek".
Czwartek: „Wicek i Wacek".

OPERA i OPERETKA (początek o g. 7 1/2)

Środa: „Cyrulik Sewilski".
Czwartek: „Ostatni walc".

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Feliks Jabłoński. Z Drukarni Ludowej w Krakowie.